Kemur út
1 sinnum
á hverjum
laugardegi
Kostar
aðeins
50 aura
árgangurinn
borgist
fyrirfram

Sveitarblaðið.

Uppsögn
skrifleg
bundin
við áramót
ógild
nema
komin sé til
ritstjóra
fyrir
25. Apríl

Fallfarin

1. Árg. | 4. Hefti. 2. Blað | № 8.

Vedramót Laugard 20/4. 1902

Ritnefnd.

Björnsson Jón Björnsson

Guðrún Björnsdóttir

Svar til S. Á. B.

S. Á. B. Tölublaði Fjallfara skrifar grein sína um „vinnumenn og lausamenn, og heldur höfundurinn því fram, að lausamennskustéttinni, sem hann telur mikið þjóðlegri og að öllu leyti gráta vænlegri en vinnumennskuna, sem hann fari flest til foráttu. Eg sem þessar línur rita get ekki verið höfundi nefndrar greinar með öllu samdóma í áminnstu tilliti, eða fallist á skoðun hans. Mér finnst hann taka málið (er hann gjörir að umræðuefni) nokkuð einhliða, það er ekki rétt. Það er sama hvaða umræðuefni menn taka fyrir, þá hlýtur að vera hverjum manni sætt, að á málefnið þarf að líta og skoða það grandgæfilega frá fleiri hliðum.

Kaupi er mestu tilgjørt þessa eða øfri
hennar, alla eg at láta stuttlega álit mitt
í Gjósi

Höfundurinn telur það einn þátt
í hinum hörðu øfelsisþjóðum vinn-
mannsins at hann sé húsbónda
sínum at öllu leyti undirgefinn
og sé ekki sjálfráður gjørða sinna þótt
í helgidøgum sem endrarnær, hann
megi ekki gjøra nokkurt verk fyri
sig nema það fyrst til húsbóndans
og biðja hann leyfis þar til. Eg get ekki
hallast þessa eigintegu øfelsi; andvirki
á húsbóndinn samkvæmt vistar-sam-
ningi rétt til þess at vinnumað-
urinn vinni fyri hann at þeim verk-
um öllum er heimilið þarfnast og
samit hefir verið um at hann øfni
fyri vistartíman, en aftur mun það
oftast vera at húsbóndinn leyfi vinn-
manni at skreppa burtleiðis ef hann
þarfnast þess og jafnvel þótt á virkum

degi sé, og í sumum degi annan þess þá
dæmi at slíkt sé bannað. Til hins
munu fleiri dæmi at húsbóndi sé
ekki bundinn um slíkt leyfi ef vinn-
maður hegðaði sér illa eða gjøra vildi
eða gjøra hitt eða þetta í sínar þarfir.
Eitt þótt sú meðferðin sé í hinni
af höfundinum áðtöldu glæsilegu
samsamenskustétt er hann að
minni álíti ekki mikið fjálsari
fyri hinn umsamda vinnutíma
heldur einmitt ófjálsari. Daglaun-
menn fá langtum stærri fríðindi
en vinnumennirnir menn ef vera
skyldi á helgidøgum. Allir lausingi
á hafa sínar 240 kr. eptir árið
sinni, er hann alls annað en fjáls.
nei hann er sífellt bundinn á þeð
langtum þrælar en vinnumað-
urinn, og oftast munu hann hafa ef-
ið særi vinnu, Enn fremur er ekki
á valdi vist að lausingi hafi vinnu

hjá einum og sama húsbónda og
þá verður hann að leika þyrði sig og
þorast til þess stundum sjálfann
á milli. Annars er hann hjáls á mat
an slíkt þerfalag stendur yfir, en þá
vinnur hann sig heldur ekki neitt
inn, er slíkt þerfalag þar að auki
hvorki gráðavænlegt eða skemmtilegt
því allir hann annars sig að þorast þann
unn, allir hann sem upprunalega grót
matan að borga greiða á gislingavist
unn, en hitt vinnur sig upp fast vel
ofarið þyrir lausamönnum að þeir
verði á þerfum sínum undir þegir
að þá allan þann arð heima óhreyptir hjá
bændum og sitji þá hvergi á þeim skíma
gráði lausamennskunnar. — Annars
er lausingi hjáls að þvi í þessum
tilfellum hvort hann leiki sig á
vinnur eða leggur árar í bát, en þá
hann líka góða eytur í leikjum dálkum
sínum skammist sig að rýjast

í buddunni, og allt hjúskaparlag
þetta unn sem þínir flokkar en
til þess unnu greinarhöfundar ekki
vilast. Hjúin á móti er vinnuna
unnin óhyggjulaus, og hefir enga ábyrgð
nema samvinnu sín þeirra ábyrgð. Hann
þar sitt unnsamda kaup hvernig sem
gengur. Hjá einum er allt óvissara
og meira undir árferði og gjunsemi alt
vikunn hanið.

Höfundur telur það auðvelt að
lausingjar fái yfir vorið 40-60 kr.
það hygg ég fullhátt reiknað; mikið
er að hver óvalinn daglaunamaður
fái þótt enga eytur sín í vinnuna
ekki hærra kaup en það 35-40 kr. (krónur)
en ómissandi kostnaður getur ekki orðið
minni en 10 kr. þá er í hæsta lagi
30 kr. (krónur) eftir vorið, sem dagla
maðurinn hefir fyrir vinnu sína.
Þá kemur samanið að skáldsvein
an. Þá unnu lausingi fá það kaup

er höfundar gjäri rátt fyri nepril.
1102. en hann gleymi vist alvar
telja hvat hann sem verður at dag-
ast fá fyri kaupi, sem er verkfari eft
á ötöldu skóletri, sem kaupamánnum
unum vitast skapaðyri skáttinn en
sem venja er fó at fyri leggi til sjálfi
vit at ta daglaunavinnum. Á ettanum
skáttinum byrjar hvatlið og gjäri höf
undar rátt fyri fyri at lausingi hef
þar 30 kr. at fiðregnum allri útgjárt
og skinnklæðum, þá er höfundi oftast
ekki samdóma. Þat munnu fleiri hann
verðið þannig gefast at menn fyrst
isk sleppa vel ef þeir verði skaðlausir
af allri útgjárt, þar með talið skóletur
skinnklæði o.fl. Mitt ekki ótakti oal-
gengt at ekki oftast fyri útgert, og þá
antvitað minna en engjinn af gangi
er lausingi hefi í allflestum árum
fá hvatliðir. Þá kemur veðrum
þá fólkum eða verðlaðarlokum. Þar
leiðir höfundur at lausingi hafi upp

ir timanum til vors 60 kr. Þann
er eg enn eftablandinn í vantrú
um, fyri fyrst er þat at ekki er á-
valt hlaupit at fyri at fá at vinnum
it fjárinnenskum, þá er hann
þann undi miðjan vetur, og mun
þá flesti vænda, sem þurfa, hafa rát-
it til sín mann til fjárgeymslu og
sízt at kaup sé goldit fyri þann tíma
Barnafennslu ekki antvelt at hann
ast at, þar fullvaxit er at
þeim er hann stundar, og allmargir
mentaðir menn fá enga atvinnu
at vetrinum, og sízt ef þeir eru
bundir út annan staða þann af-
á miðri öldi verða á þá vinnulaun
lausingja í bezta tilfelli og gáta á fæði
þannig: Á vetrum ef vinna fæst skila-
lið: kr. 30 (mellð). Á sumrum eru
skáttum á fáðregnum ofti gái og byrji
115 kr. Alls 1415 kr. mellð. Á hanstinn gjäri
og rátt fyri at hann sleppi skaðlaus

Ef þú vinnur hjá vinnuveitanda sem hefur ekki fjárhagslegan hagsmuni af því að ráða ákveðinn starfsmann heldur aðeins af því að hæfni hans sé ekki dregin í efa, þá verður þú að sýna fram á að þú hafir verið hæfari en sá sem ráðinn var. Ef þú ert t.d. skráður í ákveðið stéttarfélag en ekki sá sem fékk starfið, þá verður þú að sýna fram á að þú hafir verið hæfari en sá sem fékk starfið. Ef þú ert t.d. skráður í ákveðið stéttarfélag en ekki sá sem fékk starfið, þá verður þú að sýna fram á að þú hafir verið hæfari en sá sem fékk starfið.

Ef þú vinnur hjá vinnuveitanda sem hefur fjárhagslegan hagsmuni af því að ráða ákveðinn starfsmann heldur aðeins af því að hæfni hans sé ekki dregin í efa, þá verður þú að sýna fram á að þú hafir verið hæfari en sá sem fékk starfið. Ef þú ert t.d. skráður í ákveðið stéttarfélag en ekki sá sem fékk starfið, þá verður þú að sýna fram á að þú hafir verið hæfari en sá sem fékk starfið. Ef þú ert t.d. skráður í ákveðið stéttarfélag en ekki sá sem fékk starfið, þá verður þú að sýna fram á að þú hafir verið hæfari en sá sem fékk starfið.

hjúa lögum, at kúsbóndinn er skyldr
at í sjúkdóms tilfellum hjúsins at
annast það, þar at mesta kostnaðar-
lausu, eptir ástæðum, og þótt vinnumaðr
liggi veikur í hálfan mánuð um hé-
stöðum skal hann einskis í missa
af kaupi sínu, í samskonar tilfellum
verðr lausingi at missa kaups eða
skaxfjórða dagsinn, sem hann ekki
gelr unnit, en verðr at borga allan
kostnað við lega sína hvort heldr hann
er staddr eða lönd. Má eg spyrja er
þetta eignefnda klausu ekki þurfi
verða at sé tekin til greina, á samt fleiru
sem drepið hefir verið á.

Bið eg svo hinn heiðraða greina
höfund at eptir vega það sem hér er
sagt og bera það saman við reynslu
sína og ráðs viðburðanna og muni hann
þá samþykkja í því at hjúa skaðan
verði langtum fjölsæri, á hyggjusamrinn
og þrifaleitt og vissari í flestum á sum

fyrir allflesta vinnandi menn

Ritað á Ambrósíusarmessu

D. L

Ferðasaga

(Framh.)

Þá er að geta 2 hirðmanna Bósa hins
fjölkunnuga, Hjalta hái og Kötlu smái. Hjalti er
hár maðr vexti og vélvaxinn, en svo
höfðingsmáls er hann at slíkt má heita
vanskapnaðr. Hár hans er skolat en
augun grá. Hann er hirðskáld Bósa
konungs og hefir ígnis embætti af hon-
um fengit. Þykir hann nokkuð einkenni-
legr í háttum sínum, fast hann á
ofdrum við konungi og ámunn skörp
er hans vinna, en í sennunni liggja
hann í hermanni, enda er hann kappi
mikill í höggaorustum. —
Kötlu smái er hvorum öðrum betri

illiti og innri eiginleg leikum. Hann
er lítil maður vexti, og hefir einkenni-
lega líkamslögun. Höfuðið er afarstórt
og ber mikið svart hálfhrokkið hár. sem
oftið er í einni flókabendu, þvi ekki
hefir hann greitt það í full 30 ár þá
hann bað Oddnýju dóttir Hákonar Skaga-
jarls, en var synjað ráðsins. Hefir hann
síðan svarið það við Ötlinn er hann
leiði á að vekja aldrei síðan við konumann
kenndur. Skeggið á Hetti er að öllu líkt
háruum þeim lokkum þess er hvítgrár og
líkist höfuðhárunum á svarthosóttum ketti.
Að öllu leyti má kalla manninn mjög
óyndilegan. Hann er maður sérvitur.
Blendin er hann í skapi, illyrtur og ójafn
lyndur. Hann er maður mikill
og sagður er að hann þurfi það til að
manna, en rándýrakjöt er þó hans
mesta uppáhaldsfæða. Vestan verðu
við Þrakelsmýra, á Bósi hann mikinn
land allmikið, og skiptist það í 2 fylki

Heitir það eystra Hjalland, en hið
vestra Haldidalur. Í Hjalland
hefir Bósi selt sinn jarl fyr verandi
ráðgjafa sinn, þann er heitir Ósvi hinn
fái. Hann er meðalmaður á hæð
heldur þrekinn. Er hann hvalleg
maður, harðskiptinn er þó er að vísu
og hraustur vel. Hann er bardagam.
mikill og hefir verið síðan er maður
landvarnarmaður Bósa. Burtreiða mað
er hann mikill og bogmaður hinn
bezti. Hann er sérlega fríður maður,
og er það einasta það sem hamm má
til lasts leggja á hann er sú óhreyfi-
ingasemi, að við ekkert getur hann
til lengdar unað, og engan blund á hann
skammir hjá. Oft á ári hefir hann
sagt af sér jarls embættinu og sótt um
aftur sýslu, en þó er hann hefir fengið
veitingu fyrir henni, segir hann sig
frá henni og annað hvort sækir um
aftur, eða veit upplon að sem jarl á Hjalli

Á yngri árum sínum hafði hann
hann skipti tvisvar á mánuði hve-
jum. Engan hlut átti hann aptar
en 40 daga af hann gat sit hann
lasast, enda er hann hamfarinn
mikill og vill gráta fé en þat gengr
honum seinlega. Ekki hefir hann
unn sátt við sig hvat hann eigi held-
ur þá er hér vist hans er talat at
taka sé víst: Valhöll eða Helheimi
en segir at grafask eptir á hverjum
stafnum jarla hafi betri hjálm ok mei-
völd ok vápn. — Eptir Halfdan sat-
er annar jarl Báða: forfinnr hátt.
Hann er maðr heldr þrekligr ok
svipmikill. Hann er dökkr á brún
ok há lítil vexti ok framr á mennsku
legr, en hann sést ekki allvel sem
þvi hann hefir marga hafi líka gátt at
at bera. Hann er snjallr gáfu, ok snjall
hann bæði herskip ok flóa er Báði hann

vanga þarf at láta smíða. Hann er ok
byggingameistari mikill ok er eptirmæli
at flestum þeim höllum er gjörðar hafa
verit í þessi landi. Hann er vísinda
maðr mikill ok mikilum gáfum gædd-
Hversdagslega er hann hæverskr ok gefst
öllum vel at honum, er þekkja hann
þótt eigi sé hann margmáll. Hann gelda Báða mikinn skatt af
landinu ok er þat helzt lögstinna vára.

Í suðr frá Vindlandi liggr eyja
stór landspilda sem afmarkast af ám á
alla vegu þessi landspilda skiptist í 2
ríki hvítir hið nyrðra Kjarrland en hið
syðra Fróða þungr. — Fyrir Kjarrlandi
ræðr Leifr Loðni hann er maðr lítils
vexti en hagr fara hann hyggr hár og skyg
sýn mikil at hverri sekt í andlitið og er
at sjá sem ár sé allr andlitinn vaxi hár
og því er hann „Loðni“ kallaðr engum
sýnligr hvardaga maðr, enda er hann
farinn at gjörast gamlaðr. Er Langafi hans

víkingur vestur í Klettafjöllunum og
lá úti vetur og sumar og gjörði skaða
á bændum í fjöllunum og randi þaðan
fjarra. Með konu sinni Hallgerði hin
er dóttir Höskuldar hins hvíta, hafði hann
átt marga börn og eru hálfbræður þeirra sona
Helgi magri og Grímur hinn óskapti
Hól. Grímur er maður svartur á hár
og bá og allt öfugum augunum og er allur
mjög ólíkur hinum. Síðan hann reis úr
öskustó hugsaði sem hann lá í á yngri árum
upp hefir hann lítið dvalið hjá föður
sínum miðdegis hann við hirð Ingjalds
konungs í Frísinbo. Grímur er maður
svo óstyrkur að ekki þarf meðal hvern
mann til að hvinna bæði hann í af
sumum. og svo er hann hugblár að ekki
þorir hann að hafa á höfðbaki sem
á hinum dögum og ekki má hann sjá
manns blóð úti. enda er hann ekki líkur
mikill bardaga maður, einbeittur maður
allgáður og afbragð er hann í hamförum
Hann er grimmur ófriðsamlegur og illgjarn

í meira lagi. Hann er hvorugmegin
mikill og á marga hann. Hann er
skapmaður svo mikil að margir
mundi taka fjöl á honum og hann
sjálfum ef hann væri meiri fyrir
manni að sjá. Helgi magri er alveg
ólíkur bróður sínum Grími. Hann
Hann er maður vel vaxinn sýnum en
ekki svo högg hans þung. Hann er
landvarnamaður góður sins, og hefir
honum þurfuliga tekist að halda full-
um friði í ríkinu síðan hann var land-
numa, þó oft væri þar óróleikasamt í fyrri
daga. Hann er bjartur á brún og hár, þótt
sínum, en mjúkt vexti, enda ekki svo
fullvaxinn. Það vissa vita Íslendingar að
hann er svo ósjálfstæður að hver gleym
geðvel taldi hann af skotum sínum. Helgi
er að því leyti sem öðru ólíkur Grími bróð-
ur sínum að hann hefir unga vináttu
fyrir hverjumanni og má það ekki á hon-
um, svo ungur sem hann er.

Fyrir Þórólfi hinum ráðna Þorbergi svarti

Hann er mátt sno hár vexti á Goli-
að sumu sýnast sem líkt drengjamakki
hjá Surti. Hefir hann hár og skegg svo
mikið að vel gæti sannfæð dulist í því,
þó ekki sjáj mörg í einu. Háttr er svart
og stallar hann það sem herðarnar, er
því líkast að sjá þeman hár stall sem
líkvarta hrafnabelli. Málróm hans
er þótt hár og sterkur, og svo hraðtalaður á
flestum stendur öllu af er hann talar.
Vitkjót hans orðs og allra hvikfimastur
er lítt kleyfis, en hann og bjarkklikkir
mesum skelfast innst í sínu hjarta.
Hitt sama er að segja um allt útlit hans
því hann er svo ósýnilegur á flestum
stöðum gegn af. Surtur er mesti ber-
serkur, og liggur í hernaði á sumrum
og vetr. Hann á margra kosta sem al-
ar eru hann grimm ístyrkr. Suðrsker
af Fellsmörk liggr hit útálfumikla
konungsríki Frisinbo, sem og hefir átt
getit sig í sambandi við konung þann
er þar ræðr fyrir, Surtar a hins ofsafengna
Surtari konungr er dökkr á hár en
skeggjaðr og enn það álögr á hann
at hann vex ekki skegg. Hann er
hár maðr vexti en heldr grannr
og því alllíkjulegr á velli. Hann er
hvatlegr í fangbragði og upplitsdjarf-
r. Surtari er átta hár í sinn landi
á kyn sitt að rekja til svenska aðkon-
unga, og sjálfr var hann aðkonungr
á yngri árum sínum. Aðkonungr er
það sem sat aldri undir söðlum árs og
drakk aldri af arinshorni, og var hann
þá mestr allra aðkonunga og hafði svo
stórt skip at annat lins hafi aldri
sézt hér á landi. Lét hann skipit
bera naprit upsi, og valli Surtari upp
fram á þilfarinu í lit öxina sína mik-
so mikinn ás að engin stöðst á
hyggi vart. Sitr hvorgatsk hann hug-
bjargi döllu ekkjudrottningar Margrét
ar hinnar auðgu, sem þá rík hyggi Frisin
bo. Hafi Surtari auðit mjög ríkit vestr til Fjallam-

Einn hinn helsti af hirðmönnum Snorra konungs í Svíaveldi er Þórólfur nefndur Þórbjarnar Skorlangssonar. Þórólfur er fríður maður sýnum. Hann er stór vexti og ágætlega vaxinn. Hann er skáld gott og sagt að hann sé kappskáld. Enda er hann og hirðskáld Snorra konungs. Hann er glaðlyndur og fjölmáll í orðum, er hann og góður maður mikill og margvís og sem ég segja að hann viti marga hluti fleiri. Hann er mestur bardagamaður í þessu landi og svo er hann ramman að afli að vel mælt hann fjölhraustur kallaður. Hann hefir um marga ára skeið landvarnarmaður hinn mikla ríkis Snorra konungs, og hefir gætt sín mikinn aðstoðarmann í viðureign við fjallaþjóðirnar í kring um hirðmannlig Snorra konungs ~~hefir~~ Grims hins óskelfda hefir áður verið getið.

Þá er að geta ráðgjafa Margrétar drottningar Þórhalls digra. Hann er meðalmaður á hæð en mjög forkunnar. Dökkhærður er hann og fríður sýnum með grá augu. Hann er sá hinn mesti maður að aldri og er búinn að gegna ráðgjafaembætti hjá ekkjudrottningu Margrétu í fjölda margra ára, og á yngri árum var hann mikill bardagamaður og þótti þá hvatur hermaður. Nú er hann mjög farinn að kröftum og þreki, enda skapstirður mjög og hamrammur í hann að gláp. - Annar hirðmaður Margrétar er Hjörleifur hinn spaki. Hann er fríður sínum, bjartur á brún og hefir fagrann og sterklegan líkamsskapnað, og djarfmannlegt upplit. Hann er maður hraustur og

bardagamaður mikill og engi jafn
að binda um sár fara er hann veik-
ir. Hann er landvarnamaður Magn-
ar drottninga og er hennar að hann
mikil stoð.

Þá er enn ógetið fylkis konungs
sins sem ráðið hefir fylki einn
vestan í Þöllunum fyrir vestan Þris-
inbo. Sá heitir Hárekur gamli. Hann
er hár maður vexti og gegnir fimtu
hverju hann er beinvaxinn og lag-
legur á velli svo gamall sem hann
er. Hann hefir dökkt hár í hverja
ætt, en skegg hans sem hárið hefir
verið mikið og svart er nú allt að
hann skotið fyrir elli sakir. Þrátt fyrir
sinn háa aldur er hann þó hin-
mesti maður mikill, en ójafnaðarmaður
er hann enginn svo ekki leggur
hann til árásir á fyrir sig né bragði
en áreita skyldi hann engum þótt
liðsmunur hefði nokkurn. Hann á
marga bæi og svo jarðeignir að
nú eru orðnir, en hann hefir ekki
allstaðar. Af þeim er Þeim einn
Öllum heimar drottning Hárekks gamla
er nú og nýjan sitt aldur, en var áður
Talin hvalnskáldinga hinn mesti.

Þegar hér var komið hvarfs þá-
arinn hafa lýst sig fyrir við öldum
helstu mönnum þessa mikla lands
þakkaði og honum fáorðinna og bildi
halda til skips, en þá arinn hvarfs ekki
við mig skilja og fylgdist þá með mér
til skips. Hafði þá farið minn betur
um stund. Létum við svo í haf og
fylgdist þá arinn með mér og við á
skip sitt fóru minnum. Okkur gaf-
ast vel og Íslands land við skila
í Hvarfi eftir 7 daga siglingu.
Lýkur svo þessa sögu þessari

Mr. Ts. Hrólfssonar

Skógarhöggsmaðurinn

1. Það var einn morgun málum seis af blund
að menn eg sá er sitja fólda á
sól á grátt gengin vera mundi
og gaman var að líta um jörðu þá
Og blöðku geislar blika á fjallatoppum
og blám á jörðu lyftu í fjarska há,
unglömb sáu sælt í dalnum fríðum
en á söng fuglarnir kvöldu sig í nú

2. Eg gekk um hauðr glaðr mjög í bragði
og gaman hafði eg af því að sjá
að sunnan skóra sólu Ísland vafði
og sólargeislum slóði fólda á.
Fossa slagfast fram af klettamundu
og fram í ægi kátu fljóðin blá,
allt í heimi undr fann þá skundu
er alla fegra dýrð vann hegra og sjá

3. Eg á skóga skunda burt frá þjáðum
því skal mig ein á gleðja fegurð þá
að morgni unnu falla af minni eri góðu

því malan finnur ekkert grið á sér
mín eri slíkt alls hvað fegurð verður
eykur falla blikar fólda á
lauf og grein er líka einnig skærri
og lunnar fögnu jarðarblómin smá

4. Eg stend hér einn í skrúðgrænum lundi
mig skyldu engin vinar hönd blíð
eg hegri glöggt í heimsins hjarm glaumi
að hann er mér að vísu hafnað nið,
eg hirði ei grand þó heimur um mig spjalli
hann er í mínu lífi fals grið
en sama er hvar eg höfði mínu halli
mín heimdís þá sé veröld öll úr krið.

Fin

P. J.

Vǫgguspá gluþamannsins

Valvandkvæði:

1. Hér sit ek einn
í hinni síðu
sæng vitan
sveinsins fiðla
og inn í ǫfarna
afi bankir
minnum skapsæja
skyggnisk augum.
2. Megnar hér eigum
í myrkri njóla
þrufla mig
í leiðu stǫrfi
skal ek þrí hiklaust
hilmi unna
skulda dáinn
skóla harðan
3. Sé ek hér sveinn einn
svǫrfin brandinn
eins vélurs
ok arnars hálfs
blunda hann vǫrr
ok í blóðum drunni
sýtir allskyns
unaðsenda.
4. Einn hefi ek lævís
ok illskublandinn
heimi heiðla
ok hrǫðjan verka
eigi náð
at unnhverfa
sál saklausri
til syndar ok lasta.
5. Þann sé ek líta
jǫrmlán vélar
teknu afi tauk
ǫðum breiðkka
ganga glapstigi
frá greindri leið
ok ungmenni skilin
á ǫfveg kala.
6. Fylgir vegfara
vendi engill
sá er vísa skal
veg ǫpekktan.
Gengr ólundar
askunnaðar
í skjóli hans
skrýddan dyggðum
7. Líðk mér lífsferli
eigi langt kominn
er hann tálsnáðum
ǫlalfeðja
ok illsvaldanda
eilíf kindar
hreyja um sálsleið
sín heilǫg rǫgn
8. Hǫfða þó illir
sem helga vǫnu
gyðjur gunnlega
ok goð hyggjanda
ok illskunnáttu
unn ungmenni ǫlgi
lyfja fjǫlð
lastaneti
9. Ber hann lengi
á flæmingi unnar
fleina lokkandi
lýsiskriðgrunn
klyggur þó loðins
líðka engi
þótt gjái eyru
gjǫfum tannar
10. Ógǫfugra
eitt vas stigið
þat er ǫlalnáðr
eplis leitir
þrí þangum ok þrifra
þagnar gala
hǫll vina náð
hreyra ei vill
11. Þá ek mér litit
fránum augum

Kvæði Fjallsins

Um tíðir minn mig segja hinn
sama og allra annara náttúrlegra
hluta á heim sé sjálfdæmi breytingum
undirorpinn. Hlýt eg einnig þetta at finna
til þess í þessa sinn er eg í síðasta skipti
á þessum vetri kem á ykkar heimili
hæru vinir mínir, til þess að segja af
ykkur allan þann greiða alúð og umhyggju
er þið gátuð og viljið mér í té láta. Síðan eg
gjörðist starfandi meðlimur þessa fjærsumu
félags og til þessa tíma vil eg því í þetta sinn
gjöra mér sem skýrlíkast en gjörsamlega greinja því
breytni annara gagnvart mér, og minni gagn-
vart öðrum gagnsemd sem telja vildu vísir
mínir, skýr fyrst, og hinsvegar er engin
mök vildu við mig hafa. Því er sverð mitt
eigið starf, þá verð eg að segja það álíti mitt af
eg hafi leyst það svo vel af hendi sem eptir
öllum atvikum og kringumstæðum var hægt
af mér að heimta. Hafa og flestir þeir er hafa

mér í bygjum slyrk sínum til þess drengilega eftir lofort sitt, og þeim gek eg ekki þakkir svo innilega og hjartanlega sem eg vildi gjerla vera. þeirra vegna er líka ek geta þöll þar sem, sem ekki einungis hafa svo algjörlega sem hagt er gengit á bak orða sinna við mig heldur og gjört mér allt það til óþæginda og svívirðinga sem þeirra veikir kraptar leyfðu. - Af þeim er engu heitið bandast gek eg einskis gáts vænst en þá ekki heldur míns ills, enda hefi eg svo optast mér þá allflesta fyrr eg kann eg þeim fremur þakkir en vanþökk fyrir breytni þeirra gegn mér. Aptur hafa nokkrir talað lastyrði um mig en þó fjargandi. Gek eg eigi undan því að þá þeim minna stærstu vanþökk ef eg viki aptur til minna kæru stykkisvanna þá verð eg að segja, að þótt mér hefði þótt eðlilegast að þeim hefði annt á samkomu okkar á kaupstaðnum þá gek eg hvorki mér né þeim að geði að þeir gefi sig að nokkurri línu til þess að hugga mig hjá einum. En í þessum minnum kæru fjölmennum vil eg helst tala alla daga minnar hvorki hann verði lengri né styttri, en ekki annars látas þótt eg eigi noti. Óska eg svo öllum góðs og gleðilegs sumars og að þeir megi á því sjálfa allskyns gæfu og gjarðs; mikils gæfu- og góðæris óska, en umfram allt óska eg að með drengjum megi vera, sízt okkur þeim upp í dvalanum, sem öðlugra og fjölbreyttara líf, og mætti þá sem lengst í einhverri stað að minni gröfnu takmarki með gleði og gjöfum ársins. P. J. (22) Endir

Ritreynd